

Tillægsaftale om Energiø Bornholm 2022

(Implementering af *Klimaaftale for energi og industri mv. 2020* af 22. juni 2020 samt *Tillæg til klimaaftale om energi og industri af 22. juni 2020 vedr. Ejerskab og konstruktion af energiøer mv.* af 4. februar 2021)

Stemmeaftale mellem

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet
(herefter *aftalekredsen*)

af 29. august 2022

Et flertal i Folketinget traf med *Klimaaftalen for Energi og Industri mv.* af 22. juni 2020 bl.a. beslutning om etablering af en energiø på Bornholm. Det er en betingelse for projektets videre realisering, jf. *Klimaaf tale om Energi og Industri mv. 2020 og Tillæg til Klimaaf tale for Energi og Industri mv 2020 af 4. februar 2021*, at projektet er rentabelt, herunder at der kan sikres en forpligtende aftale om etablering af en udlandsforbindelse. Nærværende aftale følger op på oven for nævnte betingelser for Energiø Bornholm og fastlægger desuden en udvidelse af havvindskapaciteten for projektet.

1. Udlandsforbindelse til Tyskland og realisering af Energiø Bornholm i 2030

Aftalekredsen noterer sig, at det for nuværende vurderes muligt at etablere energiøen som ét samlet projekt med forbindelse til Sjælland og Tyskland i 2030.

Aftalekredsen noterer sig, at klima-, energi- og forsyningsministeren den 26. juli 2022 har indgået en politisk aftale med Tyskland om tilkobling af Energiø Bornholm til Tyskland. Aftalekredsen noterer sig også, at Energinet og den tyske TSO, 50Hertz, forventer at indgå aftale om at etablere en kabelforbindelse på 1,2 GW fra Bornholm til Sjælland og en kabelforbindelse på 2 GW fra Bornholm til Tyskland samt landanlæg på Bornholm.

Aftalekredsen bakker op om, at Energinet arbejder for, at energiøen kan tilkobles det bornholmske net, hvilket kan styrke den bornholmske forsyningsikkerhed og levere grøn strøm til bornholmske forbrugere.

2. Rentabilitet og økonomi for Energiø Bornholm

Aftalekredsen anerkender, at det alene er muligt at sandsynliggøre rentabiliteten i givne scenarier, og at det vil være forbundet med betydelig usikkerhed, idet estimaterne bygger på en lang række faktorer, der ligger flere årtier ude i fremtiden og derfor vil kunne ændre sig betydeligt over projektets levetid.

Aftalepartierne noterer sig, at forventet tilvejebringelse af EU-finansiering, som der historisk er opnået ved lignende projekter, samt værdi af mulige salg af VE-andele fra Energiø Bornholm alt andet lige forventes at styrke rentabiliteten i projektet. Aftalekredsen noterer sig endvidere, at der på nuværende tidspunkt hverken kan garanteres et samfundsøkonomisk over- eller underskud, og at udefrakommende finansiering alt afhængig af elprisudviklingen på nuværende tidspunkt vurderes nødvendigt for, at projektet ikke er urentabelt.

Samtidig forventes projektet på nuværende tidspunkt at indebære et projektøkonomisk underskud. I tilfælde af negativ projektøkonomi vil en realisering medføre behov for støtte og dermed finansiering eller som minimum risikoafdækning af havvinden, jf. *Tillæg til Klimaaf tale for Energi og Industri mv. 2020 af 4. februar 2021*.

Aftalekredsen noterer sig, at eventuel statslig støtte og/eller risikoafdækning kan betragtes som en investering i realisering af det samfundsøkonomiske potentiale i energiøen som infrastrukturprojekt til at optimere udnyttelsen af havvind, såfremt der *skal* etableres havvind ved Bornholm, ligesom projektet kan bidrage til styrkelse af dansk og europæisk forsyningsikkerhed og grøn omstilling.

Aftalekredsen noterer sig samtidig, at udbudsrammerne for havvinden tilknyttet Energiø Bornholm, herunder en eventuel støttemodel eller model for risikoafdækning på baggrund af bl.a. opdaterede rentabilitetsberegninger drøftes i nærværende aftalekreds i andet halvår af 2022 forud for udbud af havvinden.

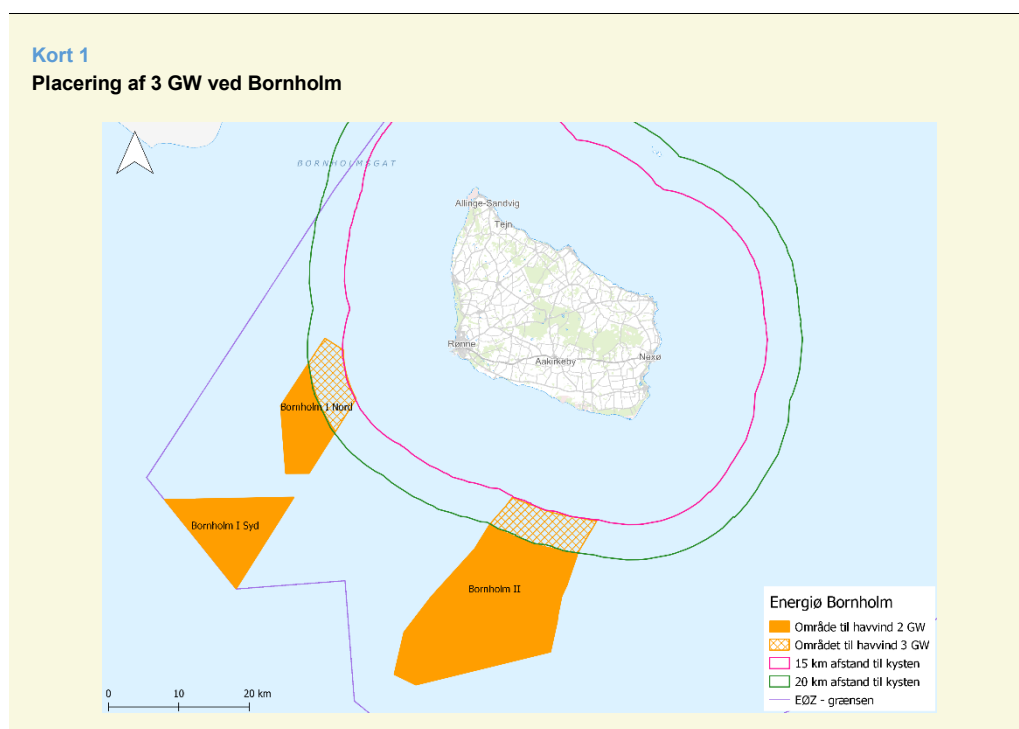
3. Udvidelse af havvindskapaciteten for Energiø Bornholm til mindst 3 GW

Aftalekredsen lægger vægt på, at energiøerne skal styrke den grønne omstilling i Danmark og Europa og bidrage til uafhængighed af fossile energikilder og russisk gas. Aftalekredsen lægger desuden vægt på at

øge sandsynligheden for at realisere bedre samfundsøkonomi i Energiø Bornholm og er på den baggrund enig om at udvide kapaciteten fra 2 til mindst 3 GW havvind¹. Derved udnyttes en større del af det tilgængelige havareal i Østersøen samtidig med, at der sikres en mere optimal udnyttelse af kabelforbindelserne, styrket økonomi i projektet per GW samt mere strøm til Østdanmark i 2030.

For at give plads til en ekstra GW havvind er aftalekredsen enige om, at der gives mulighed for etablering af havvind ind til 15 km fra den bornholmske kyst som angivet på kort 1 nedenfor².

Aftalekredsen noterer sig, at udvidelsen fra 2 til 3 GW ikke har betydning for arealet eller størrelsen af højspændingsanlægget på Bornholm. Under hensyntagen til tidsplanen lægger aftalekredsen vægt på involvering af Bornholms Regionskommune og arkitekter i arbejdet med design og forskønnelse af landanlægget med henblik på at sikre færrest mulige visuelle gener for berørte borgere samt indfrielse af potentialet for, at Energiø Bornholm også kan blive et godt eksempel på forening af natur og infrastruktur i den grønne omstilling.

Aftalekredsen noterer sig endvidere, jf. Klimaaf tale om grøn strøm og varme 2022 af 25. juni 2022, at regeringen i efteråret 2022 vil offentliggøre, hvilke statslige arealreservationer, der ophæves. En ophævelse af arealreservationerne vil frigive områder til udbygning med VE via åben dørordningen. Aftalekredsen bag denne aftale vil forud herfor blive forlagt et oplæg til drøftelse.

¹ Det medfører, at kapaciteten udvides i forhold til det, som oprindeligt var aftalt med *Klimaaf tale for energi og industri mv. 2020*. De 3 GW består derved af 2 GW aftalt med *Klimaaf tale for energi og industri mv. 2020*, heraf 1 GW fra park 3 fra Energif aftale 2018 samt 1 af de 2 GW aftalt med Finansloven 2022.

² Derved kan havvindmøllerne placeres tættere på den bornholmske kyst end oprindeligt aftalt med *Aftale om igangsættelse af forundersøgelser af placeringer til energiøer og tilknyttet havvind* af 20. november 2020.